

Afmelden voor deze nieuwsbrief?

Aan- en afmeldingen voor deze digitale nieuwsbrief kunnen gedaan worden door te mailen aan: alumni.psy@rug.nl o.v.v. naam en e-mail adres.

Deze nieuwsbrief wordt gestuurd aan alle alumni psychologie waarvan bij de alumnivereniging een e-mail adres bekend is. Wanneer u lid wilt worden van deze vereniging kan dat via www.rugpsychologie-alumni.nl of door contact op te nemen via alumni.psy@rug.nl.

Inhoudsopgave:

- Agenda:	pagina 1
- Oproep ledenwerving	pagina 1
- Samenwerking GAP-VIP	pagina 1
- Uitnodiging facultaire start academisch jaar	pagina 1
- Uitnodiging VIP congres	pagina 2
- Column door Peter Bugel: Oorlog	pagina 2
- Verslag diemensies reunie	pagina 3
- Carrièrebeschrijving Gerard Kern	pagina 4
- Colofon	pagina 6

Agenda

9 september 2010 - vanaf 15:30

Feestelijke opening academisch jaar - Locatie: tuin faculteit GMW (Grote Kruisstraat)

10 september 2010 - 13:00

GAP Lunch - Locatie: Het Heerenhuis, Spilsluizen 9

11 november 2010 – aanvangstijd en locatie volgen in de volgende nieuwsbrief
VIP congres

Oproep ledenwerving

Ken je andere alumni van de RuG-psychologie opleiding? Nodig ze uit om lid te worden. Een persoonlijke uitnodiging werkt vaak het beste om iemand te interesseren voor de vereniging! Lid worden kan via onze website www.rugpsychologie-alumni.nl of door contact op te nemen via alumni.psy@rug.nl.

Samenwerking GAP-VIP

In deze nieuwsbrief treft u een aantal stukjes aan die aangeleverd zijn door de studievereniging van psychologie: de VIP. Wij hebben niet alleen samengewerkt aan deze nieuwsbrief, achter de schermen gebeurt er meer:

Alumni van de VIP zijn in de toekomst van harte welkom bij activiteiten georganiseerd door de GAP, hoe meer zielen hoe meer vreugd hopen wij.

We zijn van plan om ook in de toekomst nauw met elkaar samen te werken. U zult in onze nieuwsbrief regelmatig aankondigingen van VIP activiteiten vinden wanneer deze interessant zijn voor alumni. Andersom vragen wij ook uw inbreng bij het organiseren van activiteiten. Wilt u graag een keer een lezing geven, of lijkt het u leuk om een keer te helpen bij een carrièreavond van de VIP, laat het ons dan vooral weten.

Facultaire start academisch jaar op 9 september

Het is inmiddels traditie. Begin september vieren we als faculteit de start van het nieuwe academisch jaar met een groot tuinfeest. Dit jaar is het feest op donderdag 9 september. Vanaf 15.30uur is er een programma voor de hele facultaire gemeenschap. Binnen het centrale thema 'de oorsprong van menselijk gedrag' zijn er verschillende korte lezingen, is er de mogelijkheid om via speeddates enkele medewerkers beter te leren kennen en kan er gelounged worden in de kantine. 's Avonds treden de bekende GMW-bands The Astonics en Cat Ugly op. Voor iedereen die actief bezig wil zijn, is er

een echte facultaire pubquiz. De echte fanatiekelingen dagen elkaar tussendoor uit op de sumo-worstelmat of voor de wii. Ook aan de inwendige mens is gedacht, in de kantine zijn rond etenstijd broodjes en soep te krijgen en de hele avond door zijn er verschillende barren open in de tuin.

9 september, een groot feest voor de hele faculteit. Het perfect moment om feestelijk het jaar te starten en elkaar te ontmoeten. Dus studenten en medewerkers, noteer nu alvast de datum in je agenda! Het complete programma is vanaf eind augustus te vinden op het web en op nestor: www.rug.nl/gmw/9september

VIP Congres

Op donderdag 11 november 2010 organiseert de VIP haar jaarlijkse congres. Dit jaar zal het congres met als thema: Student en Gezondheid – Wanneer genieten de grens bereikt, gehouden worden in het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG).

Moet studeren gaan over de persoonlijke ontwikkeling door middel van nevenactiviteiten bij studenten- / studie- en/of sportverenigingen en wanneer ga je hierin te ver, of gaat het studeren puur om het vergaren van wetenschappelijke kennis en zo snel mogelijk afstuderen? De regering legt steeds meer druk op het snel afstuderen, maar willen studenten dit? Of vinden zij genieten belangrijker?

Tijdens deze dag zullen er verschillende lezingen en workshops worden gegeven die dit thema uitdiepen. Zo wordt er door prof. dr. A. Dijkstra een inleidende lezing gegeven over gezondheidspsychologie, zal prof. dr. R. Engels een lezing houden over alcoholgebruik en verslaving onder studenten en zal er een debatronde zijn, waarin iedere bezoeker zijn of haar mening kan uiten over het thema. Tevens zullen er tijdens de dag vele workshopronden worden aangeboden die ingaan op specifieke onderwerpen gerelateerd aan het studentenleven en problemen die kunnen ontstaan. Een van deze workshopronden zal in het teken staan van oplossingen die geboden kunnen worden bij de problemen die student ondervinden. Zo komen o.a. de mindfulness-therapie en de acceptance-commitment-therapie uitvoerig aan bod. Het geheel zal een dagvullend programma zijn, inclusief lunch en afsluitende borrel. Houdt voor meer informatie over het congres de nieuwsbrief van september in de gaten en we hopen u te zien op 11 november!

Column door Peter Bügel: Oorlog

In 1986 publiceerden onderzoekers van de Amerikaanse universiteiten Harvard en Yale een studie waaruit zou blijken dat dertigjarige vrouwen met een universitaire opleiding een kans van twintig procent hadden op een huwelijk nog maar een kans van vijf procent en bij de veertig was de kans gedaald tot een rampzalige 1,3 procent. De studie was een ogenblikkelijke hit. Zij kwam in kranten, op het televisienieuws, er werden films over gemaakt en in tijdschriften werd er uitvoerig over geschreven. De boodschap was duidelijk. Goed opgeleide vrouwen konden maar beter uitkijken, de kans oude vrijster te worden was niet gering. Een ouder Frans onderzoek waaruit gebleken zou zijn dat werkende vrouwen vaker onvruchtbaar waren werd in dit verband graag geciteerd.

De Amerikaanse journaliste Susan Faludi nam het onderzoek grondig onder de loep en beschrijft de resultaten van haar research in "Backlash :The Undeclared War against Women".

Het bleek dat het Harvard-Yale onderzoek voorbijgegaan was aan eenvoudige volkstellinguitkomsten. In de huwbare leeftijdscategorie van 24 tot 34 konden 119 mannelijke vrijgezellen geteld worden tegen 100 vrouwelijke ongehuwden. Tevens bleek het aantal blijvend ongehuwde vrouwen nog nooit zo klein te zijn geweest. Het hele onderzoek bleek een wel of niet bewuste falsificatie.

Wat zat daar achter bij deze mannelijke onderzoekers? Volgens Faludi de niet ontorechte angst dat vrouwen als ze economisch zelfstandig zijn helemaal niet zo'n behoefte aan het instituut huwelijk meer hebben.

Een onderzoek uit 1986 waar gedurende 15 jaar de lotgevallen van tienduizend vrouwen gevolgd waren had uitgewezen dat vrouwen meer en meer het huwelijk probeerden uit of zelfs af te stellen. Hoe economisch onafhankelijker hoe minder attractief het huwelijk leek te worden.

Niet geheel ten onrechte. Gezondheidsonderzoek wijst uit dat vooral mannen van het huwelijk profiteren. Alleenstaande mannen hebben vaker last van gekte, plegen vaker zelfmoord en worden al met al significant minder oud dan hun getrouwde collega's. Bij vrouwen ligt dit precies andersom. Geestelijke en andere gezondheidsproblemen komen het minst voor bij nooit getrouwde vrouwen. In de media wordt dit gewoonlijk andersom voorgesteld zo meldde ons Faludi. Het industriële complex doet volgens de schrijfster niet anders dan vrouwen onzeker, hulpeloos, zwak, ijdel, dom en ontevreden over eigen lijf te maken zodat ze maar wat graag trouwen. Camille Paglia heeft met haar werk: "Sexual Personae", waarin ze de man als slachtoffer schildert en de vrouw als de werkelijke machthebber nog geen verlichting gebracht. Terwijl toch duidelijk zou moeten zijn dat ons reilen en zeilen vooral bestierd wordt door mevrouw Obama en mevrouw Poetin, na het opmerkelijke tijdperk van mevrouw Balkenende en mevrouw Bos.

Verlag Diemensies reünie

Op een mooie zonnige zaterdag in mei was het zover: het 40-jarig bestaan van Diemensies werd gevierd! De meeste oud-psychologie studenten zullen Diemensies kennen als het vakgroepsblad van Psychologie en het verenigingsblad van de VIP. Dit jaar werd er voor het eerst in haar geschiedenis uitgebreid aandacht besteed aan de verjaardag van het blad. Het hele jaar zijn er verschillende initiatieven uitgevoerd om Diemensies feestelijk onder de aandacht te brengen. De inzet van de huidige redactieleden en de lustrumcommissie maakte het onder andere mogelijk om interessante interviews met oud-redactieleden te plaatsen in de edities dit jaar. Ook is er in de kantine van het Heymansgebouw een expositie geweest, waar de tien meest kenmerkende Diemensiesvoorkanten van de afgelopen decennia ten toon werden gesteld.

Maar de belangrijkste activiteit was de lustrumdag, waarvoor meer dan 200 oud-redactieleden zijn benaderd. Het vinden van adresgegevens van mensen die nog voor de komst van de computer in de redactie zaten, was een grote klus, wat gelukkig resulteerde in een hele diverse opkomst op de dag zelf. Alle vier decennia waren vertegenwoordigd door ruim 50 mensen. Samen is er heerlijk geluncht en geluisterd naar een speech van Gert Visser en een aantal oud-redactieleden die vertelden over hun ervaringen tijdens hun redactietijd. Ook de stemkastsessies waren een groot succes, hoewel het aantal getelde diemensiesbaby's wat tegenviel. Tijdens de lunch, koffie en borrel in de stamkroeg van Diemensies, de Minnaar in de Kleine Rozenstraat, werden voluit herinneringen en levenslopen uitgewisseld. De oud-redactieleden blijken na hun studie psychologie erg divers terechtgekomen te zijn, van trouwambtenaar, hoogleraar of boekenschrijver tot basisschoolleraar. Voor geïnteresseerden is er meer informatie en natuurlijk de foto's van de dag zelf te vinden op www.diemensies.nl, doorklikken naar *40 jaar Diemensiesreünie*. De lustrumcommissie kijkt terug op een hele geslaagde dag en bedankt nogmaals alle mensen die hebben bijgedragen. We hopen een nieuwe traditie in gang te hebben gezet!

Namens de lustrumcommissie en redactie van Diemensies,

Roos Arends

Carrièrebeschrijving Gerard Kern (geef de pen door)

In de vorige nieuwsbrief heeft Hendry Siepe de spits afgebeten en een goede beschrijving gegeven hoe zijn carrière tot op heden is verlopen. Mijn verhaal is iets anders verlopen.

Na mijn geboorte in Groningen verhuisde ik al snel met mijn ouders naar het bijzondere plaatsje Veenhuizen, In dit gevangenisdorp woonden destijds (naast de gedetineerden) alleen mensen die hier werkten en dus justitieambtenaar waren.

Na de HBS begon ik in 1973 in Groningen met de studie sociale psychologie. Mijn bedoeling was daarmee de basis te leggen om uiteindelijk als psycholoog bij justitie te gaan werken, hetgeen grotendeels te verklaren was uit het wonen in Veenhuizen en de omgang met gedetineerden.

Al snel kreeg ik het gevoel dat democratisering en politiek een (te) grote plaats innam bij sociale psychologie. Ik sprak onlangs een collega die in diezelfde periode in Utrecht studeerde en vond dat het daar al niet anders was. Dus maakte ik de keuze om naar klinische psychologie over te stappen en gaandeweg daarbinnen me in de neuropsychologie te verdiepen. Dat ik dan uiteindelijk eerder in de gezondheidszorg een baan zou krijgen leek me op dat moment logisch en interessant. Toch vond ik het nog heel boeiend als bijvak criminologie te doen.

Bij neuropsychologie kwam ik, onder andere via de stage en verschillende onderzoeksprojecten, veel hersenbeschadigde patiënten ten gevolge van verkeersongevallen tegen, waardoor ik gaandeweg interesse kreeg voor 'de mens in het verkeer'. Ik volgde daarom zoveel mogelijk colleges en projecten bij het Verkeerskundig Studie Centrum (VSC) van prof. Michon, dat in Haren in het biologisch centrum gehuisvest was.

Een tweede klinische stage deed ik in het revalidatiecentrum Beatrixoord in Haren waar men juist speciale aandacht voor verkeersdeelname van hersenbeschadigde patiënten kreeg. Door veranderingen in het cognitief functioneren moest bij deze patiënten tijdens de revalidatie specifiek aandacht besteed worden aan hun mogelijkheden tot (her)deelname aan het verkeer via diagnostisch neuropsychologisch onderzoek en training op gebied van kennis, vaardigheden en inzicht. Bij de training werd ook met de betrokkene daadwerkelijk het verkeer in gegaan. Zowel diagnostiek als training werden door mij verzorgd.

Toen ik in 1981 afstudeerde, ging een gesubsidieerde onderzoeksplek bij het VSC op het laatste moment niet door. De subsidie was n.l. bestemd voor afgestudeerden die al langere tijd werkloos waren. Een andere baan als psycholoog kon ik niet echt vinden. Reden om parttime in Beatrixoord actief te blijven met de verkeerstraining en vervolgens de studie Rechten in deeltijd te volgen.

Ten behoeve van deze verkeerstraining is na mijn afstuderen, op de grond van Beatrixoord tegenover het revalidatiecentrum, een speciaal oefenterrein aangelegd, samen met de RUG en enkele scholen voor speciaal onderwijs. Het bijzondere aan dit terrein was dat alles op werkelijke grootte was, normale straatbreedte, stoephoogte, verkeersborden, verkeerslichten, bochtstralen etc. Zelfs aan tramrails en bushalte met echte bus werd gedacht. Het VSC kon op dit terrein onderzoek doen dat op de openbare weg veiligheidsproblemen zou geven. Het terrein werd ook ingericht voor de training van de basisvaardigheden voor het autorijden met op de handicaps aangepaste auto's.

In 1985 runde ik de rechtenstudie af. Het zal inmiddels niet verbazen dat ik alles op het gebied van verkeersrecht en gezondheidsrecht (dat toen net een beetje aandacht kreeg) heb gevolgd.

Nieuwsbrief GAP, juli 2010

In 1986 werd ik gevraagd projectleider op het inmiddels gerealiseerde verkeersoefenterrein te worden voor de dagelijkse leiding en het onderhouden van de contacten met de diverse betrokken instellingen. Daarnaast heb ik een lange periode op een advocatenkantoor vrijwillig verschillende klussen gedaan om ook op juridisch gebied actief te blijven.

Tot ik eind 1987 een vacature in Deventer zag als docent recht op een school van middelbaar beroepsonderwijs en SPD/MBA avondonderwijs. Dit werd de eerste 'echte' baan.

Vier dagen in de week van Haren naar Deventer, afwisselend met trein of auto. Op zich zelf leuk om te doen, maar voor de meeste leerlingen was 'recht' slechts een verplicht vak, hetgeen hen niet echt motiveerde.

Toen ik op goede dag een toenmalig wetenschappelijk medewerker van het VSC op het station van Haren tegenkwam, vertelde hij me dat de provincie Gelderland een gedragswetenschapper zocht op het gebied van de verkeersveiligheid. Niet lang daarna verruilde ik in januari 1989 het docentschap voor een baan als beleidsmedewerker bij het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Gelderland (ROVG). Waarmee maar weer eens is aan getoond dat het verloop van een carrière van een simpele toevalligheid kan afhangen.

Het ROVG is een onafhankelijk samenwerkingsverband van alle organisaties die in Gelderland actief zijn op het gebied van verkeersveiligheid. Denk daarbij aan de provincie, stadsregio, gemeenten, politie, OM, ANWB, VVN, CBR, BOVAG, fietsersbond en verslavingszorg. Voorzitter van het ROVG is de gedeputeerde. Het ROVG heeft een klein secretariaat (5 fte), gehuisvest bij de provincie, dat fungeert als aanspreekpunt voor de dagelijkse gang van zaken en initieert, stimuleert, coördineert en ondersteunt bij verkeersveiligheidsactiviteiten. Daarnaast is het secretariaat het kenniscentrum op het gebied van (verkeers)gedragsbeïnvloeding.

Zoals wellicht bekend is Nederland, op het kleine Malta na, het verkeersveiligste land van Europa. Toch vallen er jaarlijks nog ruim 700 doden en 17.000 zwaargewonden. Jaarlijkse kosten van deze onveiligheid bedragen 9 miljard, veel meer dan de kosten van files.

Voor 2020 heeft de minister onlangs de ambitieuze doelstelling van maximaal 500 doden neergelegd. Dat is niet eenvoudig omdat de meest voor de hand liggende maatregelen en activiteiten al wel zijn genomen. Verbeteren van de infrastructuur (en voertuigen), handhaving en educatie zijn de drie invalshoeken om verkeersonveiligheid aan te pakken.

Aangezien zo'n 90 % van de ongevallen wordt veroorzaakt door toedoen van de mens zelf, ligt de corebusiness van het ROVG bij educatie en voorlichting aan doelgroepen op basis van leeftijd en vervoerswijze. Aan de hand van specifieke leerdoelen is de educatie steeds gericht op het beïnvloeden van 'kennen, kunnen en willen'.

Handhaving en veranderen van de infrastructuur zijn natuurlijk ook beïnvloeders van het verkeersgedrag.

Binnen het ROVG-secretariaat ben ik naast algemeen beleidsmatige aspecten ook inhoudelijk bij maatregelen en projecten betrokken, hetgeen het werk een boeiende veelzijdigheid geeft. Hierbij heb ik contact met uiteenlopende organisaties en van vrijwilliger tot burgemeester, van wetenschapper tot minister.

Een enkel voorbeeld van waar ik zoal mee bezig ben:

Een paar jaar geleden heb ik samen met het CBR een geheel nieuwe autorijopleiding ontwikkeld (de Rijopleiding in Stappen). De RIS kenmerkt zich door een gestructureerde opbouw van de opleiding en besteedt zowel aandacht aan de ontwikkeling van vaardigheden, als aan sociaal-affectieve competenties (denk aan een

positieve verkeersattitude en sociaal verkeersgedrag). De filosofie van de RIS is dat een leerling stapsgewijs door de opleiding gaat en pas met een nieuw onderdeel verder gaat, wanneer hij het voorgaande beheerst. Na het succes in Gelderland, in termen van betere beginnende bestuurders, vindt de RIS-methodiek nu in geheel Nederland plaats.

Een ander voorbeeld is de ontwikkeling van een specifiek project voor de risicogroep jonge automobilisten. Inhoudelijk interessant vanwege de discussie of je jongeren nu wel of niet vaardigheden (bijv. een noodstop of rem-uitwijk manoeuvre) moet leren tijdens een terugkomdag. Mijn standpunt, op basis van de psychologie en buitenlands onderzoek, is dat een dergelijke training juist een ongewenst effect heeft. De geleerde vaardigheid ben je al snel kwijt, het gevoel dat je het voertuig wel beheerst, blijft helaas nog lang aanwezig. Daarnaast speelt momenteel de vraag hoe we via coaching de jongere kunnen motiveren over zijn eigen rijgedrag te blijven nadenken. Hiervoor heb ik nauw contact met het Cito.

Hoe ver ga je met het verbeteren van een educatief programma, bijv. een dode hoek project voor de basisschoolleeftijd. Zijn de hersenen van de kinderen al voldoende ontwikkeld om in complexere verkeerssituaties het geleerde toe te kunnen passen en hoeveel win je dan nog met oefenen van bepaald gedrag.

Wat zijn de onderliggende determinanten van onveilig gedrag om vervolgens de juiste interventie te kunnen doen.

Moet je goedbedoelde initiatieven om in restaurants de klant bij het afrekenen te laten blazen ondersteunen of leidt dit juist tot een toename van rijden onder invloed?

Aardig is dat ik af en toe nog contact heb met Karel Brookhuis (evaluatie van educatieve projecten) en Wiebo Brouwer (de oudere verkeersdeelnemer) van de RUG. Ook met de universiteit van Nijmegen heb ik gaandeweg intensiever contact gekregen, hetgeen er toe heeft geleid dat ik twee keer per jaar stagiaires van de masteropleiding sociale psychologie begeleid. Momenteel onderzoeken drie stagiaires de invloed van mintgeur op agressief rijgedrag.

Ik ben nu bijna 22 jaar werkzaam bij het ROVG. Het verveelt zeker niet. Het werkveld verandert door de jaren heen. Steeds meer komt men tot de conclusie dat de winst voor de verkeersveiligheid niet meer uit verbetering van de infrastructuur alleen te halen is. De zgn. blackspots zijn grotendeels opgelost. De mens als maat der dingen krijgt daardoor steeds meer de aandacht die hij verdient. Ik kan de komende tijd nog wel even door.

Colofon

Digitale nieuwsbrief van de Groninger Alumnivereniging Psychologie nr.4, juli 2010

Verschijnt 3x per jaar digitaal, en 1x op papier. Redactie: bestuur

Kopij voor de volgende editie kan per mail (alumni.psy@rug.nl) aangeleverd worden tot 27 september

Bestuur GAP

Voorzitter: Marianne Nijlunsing

Secretaris: Frits Visser

Penningmeester en contactpersoon rug: Anouk Douma

ICT: Sandra Meijers

Algemeen bestuurslid: Matty Siersema

Contact: alumni.psy@rug.nl

Groninger Alumnivereniging Psychologie

Grote Kruisstraat 2/1

9712 TS Groningen